

POHORELSKÝ HLÁSNÍK

***** Informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XVII; NOVEMBER 2022; - ZADARMO - *****

Beseda s priamym účastníkom SNP

Vladimír Strmeň * 26. augusta 1928

V utorok dňa **18.10.2022** našu Základnú školu s materskou školou poctil svojou návštevou pán **Vladimír Strmeň**, vojnový veterán. Zdieľal so žiakmi svoj príbeh a svoje spomienky na udalosti druhej svetovej vojny v našom regióne. Pán Strmeň mal vo svojich 94 rokoch veľmi dobrú pamäť. Prerозprával žiakom svoju partizánsku prisahu a spomenul zaujímavé príhody a srdcervúce príbehy. Všetci boli unesení jeho pútavým rozprávaním a budeme naňho dlho spomínať.

Spolu s ním našu školu navštívili pán riaditeľ múzea SNP v Banskej Bystrici **PhDr. Marian Uhrin, PhD.**, a pani historička **Mgr. Lucia Sotáková, PhD.** Pridali sa k nim aj tajomník Oblastného výboru SZPB v Brezne pán **Ján Šulej** a predseda ZO SZPB v Pohorelej pán **Ján Lakanda**. Za sprostredkovanie tejto besedy ďakujeme pánovi riaditeľovi našej školy **Mgr. Jozefovi Šajšovi**. Na záver besedy nám pán Jozef Mak spolu s pánom Strmeňom pekne zahrali a zaspievali.

Alžbeta Bodnáríková, Júlia Kanošová

Realizácia projektu: Zvýšenie bezpečnosti a dostupnosti sídli – Obec Pohorelá

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

Zámerom projektu je realizácia spevnenej komunikácie a parkovacích miest v centrálnej časti obce Pohorelá v okolí objektu Obecného úradu. Vybudovaním parkoviska sa zlepši dostupnosť obce, zvýši sa bezpečnosť občanov obce, turistov a návštevníkov. Posilnením infraštruktúrneho vybavenosti obce prostredníctvom úpravy súčasného verejného priestranstva na funkčnú parkovaciu plochu dôjde k zvýšeniu atraktivity obce, posilneniu jej konkurencieschopnosti a zlepšeniu kvality života obyvateľov obce.

Predmetom projektu je obnova územia v okolí obecného úradu v obci Pohorelá. Zrealizuje sa odstránenie jestvujúcich asfaltových vrstiev a okapových chodníkov a vybudujú sa nové parkovacie miesta, spevnené plochy a okapové chodníky. Ďalšou položkou je dodanie digitálnej informačnej tabule, ktorá bude súčasťou spevnenej plochy. Spevnené plochy budú dláždené betónovou bezškárovou dlažbou po predchádzajúcich terénnych úpravách podľa projektovej dokumentácie. Úpravou plochy sa zníži hlučnosť a prašnosť, zlepši sa bezpečnosť a dostupnosť. Taktiež sa zvýšia bezpečnostné a hygienické štandardy pri užívaní plochy. Vzniknú kvalitné parkovacie plochy pred obecným úradom, pacienti budú mať zvýšený komfort parkovania pri návšteve lekára, taktiež bude vybudovaný chodník do predajne papiernictva a vybudované parkovanie vo dvore v blízkosti centra seniorov.

Projekt bude ukončený do konca novembra 2022. Veríme, že jeho realizáciou opäť prispejeme k lepšiemu a kvalitnejšiemu životu v našej obci!

PODUJATIA

MAKOVISKO uvádza

Galakonzert

Piesňou po stopách života

Účinkujú:

Marián Vojtko
Jozef Mak
Ľudová hudba Pokošovci

Dňa 25. 11. 2022
19:00 hod., Aula SZU Banská Bystrica (Radvani)

Cena vstupeniek: Aula I - 18 Eur (predná časť hľadiska), Aula II - 15 Eur (zadná časť hľadiska)
Lístky v predpredaji na: www.predpredaj.sk

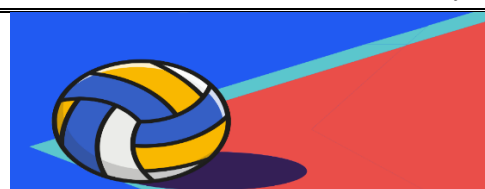
Organizátor koncertu: MAKOVISKO, občianske združenie, Domovstvo 12154, 071 01 Banská Bystrica, 071 25001271.
Fotografie: obrázky v časopise sú len ilustračné, nie sú záväznými, môžu byť zmenené bez upozornenia, nepredstavujú záväznosť.

Makovisko uvádza Galakonzert PIESŇOU PO STOPÁCH ŽIVOTA. Koncert sa uskutoční **25. 11. 2022** od 19.00 v aule SZU v Banskej Bystrici - Radvani. V programe vystúpi: Marián Vojtko, Jozef Mak, Ľudová hudba Pokošovci, Veronika Bodnáríková, Tomáš Dolinský, Cyril Pleško, Kristína a Lucia Gandžalové, Eleonóra Vančíková Kapsná, Stanislava Skladaná, Horehronci v Bratislave.

Ceny vstupeniek: Aula I - 18 EUR (predná časť hľadiska), Aula II - 15 EUR (zadná časť hľadiska)
Predpredaj vstupeniek: www.predpredaj.sk
V prípade záujmu bude obec organizovať na koncert autobus. Svoj záujem nahláste na Obecný úrad.

PRIVÍTANIE MIKULÁŠA
A SLAVNOSTNÉ ROZSVIETENIE
VIANOČNÉHO STROMČEKA
NA POHORELSKOM NÁMESTÍ

9. 12. 2022 od 15.00 na námestí v Pohorelej

Volejbalový spolok GAD Pohorelá v spolupráci s Obcou Pohorelá a ZŠ s MŠ Pohorelá Vás pozývajú na 27. ročník volejbalového turnaja zmiešaných družstiev ulíc „O PUTOVNÝ LOPÁR“ – tradičné štefánske športovo – spoločenské stretnutie pohorelcov, pohoreľčanov a návštevníkov Pohorelej dňa **26. 12. 2022** s prezentáciou od 10.00 do 10.30 hod v telocvični ZŠ s MŠ Pohorelá

Obec Pohorelá Vás pozýva na stolnotenisový turnaj „Troch kráľov“ **6. 1. 2023** v telocvični ZŠ s MŠ Pohorelá

Termíny zberu plastov

29. 11. 27. 12.

Plasty sa zbierajú len v **žltých** plných a zviazaných vreciach.

Nezabudnite plasty **stlačiť**, aby sa zmenšil ich objem!

Ďakujeme

Termíny zberu netriedeného komunálneho odpadu

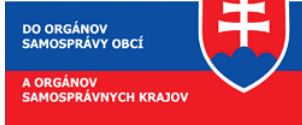
16.11 30.11 14.12 29.12.

Žiadame občanov, aby si nádoby vyložili pred brány už deň vopred! Zbiera sa od 7:00 hod. Komunálny odpad sa zbiera každú druhú stredu.

NEZABÚDAJME ODPAD TRIEDIŤ!

VOĽBY 2022

Výsledky volieb do orgánov samosprávy obcí POHORELÁ 29. 10. 2022

	počet hlasov	Okrskok č. 1	Okrskok č. 2	Okrskok č. 3
Počet voličov zapísaných v zoznamoch voličov	1 830	838	774	218
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	955	427	459	69
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	954	426	459	69
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do obecného zastupiteľstva	932	416	450	66
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce	928	408	452	68
Účasť v %	52,19 %	50,95 %	59,30 %	31,65 %

Výsledky hlasovania vo voľbách do Obecného zastupiteľstva Pohorelej

	počet hlasov	Okrskok č. 1	Okrskok č. 2	Okrskok č. 3
Cyril Gandžala	524	212	272	40
Ján Kanoš	520	243	255	22
Jozef Maťuš	478	239	219	20
Miroslav Malecký	459	231	215	13
Marek Syč, Ing., PhD.	451	206	228	17
Ján Syč, Ing.	414	204	192	18
Peter Polák	362	189	161	12
Anna Pravotíaková, Ing.	349	157	169	23
Anna Prčová	320	142	153	25
Peter Šiman	272	121	144	7
Michal Mišáni	268	122	137	9
Ján Šulej	224	96	110	18
Emília Šramková	199	73	92	34
Jaroslav Sedmák	164	82	70	12
Ján Lakanda	144	69	57	18
Ľubomír Glejdura	124	71	48	5
Matej Jakubčo, Ing.	121	65	51	5
Martina Pletková	107	50	55	2
Roman Súkeník	89	39	47	3

Výsledky hlasovania vo voľbách na starostu obce Pohorelá

	počet hlasov	Okrskok č. 1	Okrskok č. 2	Okrskok č. 3
Anna Prčová	241	104	120	17
Jaroslav Sedmák	55	33	19	3
Jana Tkáčiková, Ing.	632	271	313	48

Výsledky hlasovania vo voľbách na starostu obce Pohorelá 29. 10. 2022

Potreba výmeny občianskeho preukazu sa dotkne 30-tisíc používateľov e-podpisu

Len približne 30-tisíc držiteľov občianskych preukazov s certifikátmi pre e-podpis vydanými do júna 2021 (z celkových 480 000, čo je cca 8 percent) aj reálne elektronické

podpisovanie využíva. Približne 30-tisíc osôb sa tak dotkne potrebná výmena preukazu k 1. januáru 2023 z dôvodu potreby elektronického podpisovania.

Ostatní držiteľia občianskych preukazov ich budú môcť využívať aj naďalej. Používatelia certifikátov k e-podpisu budú včas upozomení na potrebu výmeny občianskeho preukazu. Ministerstvo vnútra spustilo pripravenú informačnú kampaň, cieľovou skupinou ktorej budú v prvom rade aktívni používatelia elektronických podpisov s certifikátmi na doklade vydanými do júna 2021. Rezort na to využije najmä elektronickú cestu informovania - prostredníctvom e-schránok.

Certifikáty potrebné k elektronickému podpisovaniu dokumentov nie sú povinnou súčasťou občianskych preukazov. **Občianske preukazy slúžia predovšetkým na preukazovanie totožnosti, štátneho občianstva SR a ďalších údajov na nich uvedených.**

O doklad nebude možné požiadať elektronickou cestou, keďže výmena OP z dôvodu neplatných certifikátov nie je uzákonená. Elektronicky možno požiadať o OP len pri zmene trvalého pobytu alebo pri skončení časovej platnosti OP, a to za predpokladu, že podoba tváre a podpis žiadateľa nie sú v informačných systémoch evidované dlhšie ako 5 rokov. www.minv.sk

Prezidentka Slovenskej republiky rozhodnutím č. 362/2022 Z. z., na základe petície občanov prijatej 24. augusta 2022 vyhlásila referendum a určila deň jeho konania na sobotu 21. januára 2023

Referendum sa bude konať od 7.00 do 22.00 hod a v referende voliči rozhodnú o otázke:

„Súhlasíte s tým, že predčasné skončenie volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky je možné uskutočniť referendum alebo uznesením Národnej rady Slovenskej republiky, a to zmenou Ústavy Slovenskej republiky tak, že:

- v čl. 73 ods. 1 sa na konci pripája čiarka a tieto slová: „ak v súlade s touto ústavou nedôjde k predčasnému skončeniu volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky.“;
- v čl. 81a sa za písmeno a) vkladá nové písmeno b), ktoré znie: „b) predčasným skončením volebného obdobia.“

Doterajšie písmená b) až f) sa označujú ako písmená c) až g);
- v čl. 82 ods. 5 sa za slová „volebného obdobia“ vkladá čiarka a slová „predčasným skončením volebného obdobia“;

- v čl. 84 ods. 3 sa za slová „s medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 3 a 4“ vkladá čiarka a tieto slová: „na prijatie uznesenia o predčasnom skončení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 86 písm. n)“;

- v čl. 86 sa dopĺňa písmeno n), ktoré znie:

„n) uznášať sa na predčasnom skončení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky; prijaté uznesenie je všeobecne záväzné a vyhlasuje sa rovnako ako zákon.“;

- v čl. 93 ods. 2 sa na konci pripájajú tieto slová: „vrátane predčasného skončenia volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky.“;

- čl. 98 odsek 2 znie:

„Návrhy prijaté v referende vyhlási predseda Národnej rady Slovenskej republiky ako ústavný zákon.““

11. november Deň vojnových veteránov alebo Deň červených makov

Z histórie vieme, že **11. novembra 1918 o 11-tej hodine a 11-tej minúte** zaznela posledná salva pri podpise prímieria vo francúzskom Compiègne, čím sa skončila prvá svetová vojna, ktorá trvala viac ako štyri roky. Hrôzy a útrapy z tejto vojny zostali tak hlboko vryté do vedomia jej účastníkov, že bezprostredne po tom, ako vojna skončila, bol 11. november vyhlásený za Deň vojnových veteránov alebo aj ako Deň červených makov.

Od roku 1920 **červený mak** ako symbol spomienky na vojnové hrôzy prijali vojnoví veteráni na celom svete. Dnes môžeme uvidieť kvet červeného maku pri spomienkových aktoch a ceremóniách pri príležitosti Dňa vojnových veteránov vo väčšine demokratických krajín, ktoré boli zatiahnuté do svetových vojen. V posledných rokoch si táto tradícia nachádza svoje miesto aj na Slovensku.

Červený mak ako symbol sa objavil v básni kanadského lekára Johna McCrea „Na flámskych poliach“. Počas vojny tento lekár slúžil ako vojenský chirurg, no bolesť, útrapy a smrť sa ho hlboko dotýkali. Vysporiadať sa s tým mu pomohlo písanie poézie. Červený mak z jeho básne je obrazom preliatej krvi na svetových bojiskách.

„Na poliach
flámskych
kvitnú maky
divé, rad za
radom
lemujú biele
kríže clivé.“

Tu ležíme.
Na oblohe škovránky statočne svoju
pieseň spievajú,
hukotom zbraní pod nimi
neprestajne rušenú.

My už však nevstaneme a je to
možno zdanie,
že včera ešte žili sme, milovali a boli
milovaní.

Teraz len ticho ležíme na tejto
flámskej pláni.

Náš boj však zasa iní prevezmú.
Do vašich rúk dáme svoju pochodeň
a vy ju neste vďiaľ.

Ak by Vám zhasla, spomeňte si na
nás žiaľ,

že sme tu padli zbytočne.

Len divé maky červené ďalej rastú
na poliach flámskych. “

„Pamätajte si ľudí, ktorí položili
svoje životy pre životy budúcich
generácií, využime tento deň a
uctíme si bojovníkov, ktorí
formovali dejiny.“

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

93 rokov
Mária Tešlárová, Kpt. Nálepku 276

92 rokov
Anna Simanová, Kpt. Nálepku 115

90 rokov
Ján Adam, Jánošíkova 455

89 rokov
Anastázia Brozmanová, Kpt. Nálepku 4
Antónia Malecká, Jánošíkova 480

88 rokov
Anna Krajčiová, Hviezdoslavova 53

86 rokov
Jozef Borlok, Kpt. Nálepku 171
Emília Murinová, Pohorelská Maša 19

84 rokov
Mária Janošková, Nová 367

83 rokov
Mária Tlučáková, Nová 334

82 rokov
Anna Borloková, Hviezdoslavova 67
Matej Gandžala, Clementisova 746

81 rokov
Elena Halajová, Kpt. Nálepku 187

80 rokov
Mária Gavurová, Hviezdoslavova 48
MUDr. Michal Obložinský, Poh. Maša 11

75 rokov
Mária Kuklicová, Partizánska 525

70 rokov
Ján Baksa, Nová 347
Ján Krešák, Nová 344
Anna Pompurová, Clementisova 742
Ján Puťoš, Jánošíkova 447

65 rokov
PhDr. Mgr. Františka Baksová, Orlová 577
Karol Hudák, Clementisova 775
Jozef Kanoš, Za Vršok 228
Ján Polák, Kpt. Nálepku 17

60 rokov
Ján Janoška, Clementisova 814
Vlasta Pompurová, Hviezdoslavova 57

UZAVRELI MANŽELSTVO

Ing. Milan Janoška, Nová 326
a Nina Džadoňová, Bratislava

Jozef Kanoš, Orlová 614
a Nikola Krušinská, Športová 875

Ivan Jedliček, Bacúch
a Monika Chromčová, Hviezdoslavova 52

Stanislav Ťažký, Čierny Balog
a Mária Šulejová, Clementisova 766

ZOSNULÍ

Matej Bialik, 71 r.

Z kroniky obce Pohorelá:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

O pohorelských hasičoch, požiarnikoch, ako aj o požiaroch v Pohorele v historických záznamoch v kronikách (zo záznamov v obecných kronikách pri príležitosti 100. výročia založenia Dobrovoľného hasičského zboru v našej obci)

POŽIARNICTVO 1960: Zo spoločenských organizácií najväčšiu a najlepšiu činnosť vyvíja Miestna jednota Československého zväzu požiarnej ochrany (M J ČSOP), ktorá má celkom 128 členov, z ktorých je 36 výkonných požiarnikov. Predsedom M J je Michal Chromč, náčelníkom Cyril Syč – Kriváň. Požiarnici vykonávajú preventívne opatrenia na zabránenie požiarov a to domové prehliadky a rôznymi cvičeniami na námety sa pripravujú na aktívne zdoľovanie požiarov. Ako každý rok, aj v tomto roku M J zapojila sa do celoštátnej súťaže požiarnických družstiev celkom z tromi družstvami. Z toho bolo jedno družstvo mužov, jedno družstvo dorastencov a jedno družstvo žiakov. Na okreskovej súťaži 26. 6. 1960 umiestnilo sa družstvo mužov a žiakov na prvom, družstvo dorastencov na druhom mieste. Víťazné družstvá postúpili do okresnej súťaže. Krajská súťaž sa bude konať v roku 1961. V lete uskutočnili požiarnici spoločný autobusový zájazd na Červený kláštor – Pieniny – Vysoké Tatry. Okrem toho usporadúvajú tradičnú silvestrovskú zábavu a ďalšie tanečné zábavy počas roku s kultúrnym programom.

NOČNÁ VARTA: V obci sa drží a to len cez leto, nočná varta, v ktorej sa povinne striedajú každú noc 8 občanov rozdelení na 4 hliadky po dvoch v dobe od 21:00 – 03:00 hod ráno. Účelom nočnej varty je zavčas vzbudiť poplach v prípade požiaru.

1961 - 1962: Zväz požiarnej ochrany pracoval aktívne, zúčastňoval sa rôznych súťaží, v ktorých vždy čestne obstál.

Udalosť 1964 : Tohoročný nebyťvalý stavebný ruch bol poznačený i smutnou udalosťou. Pri prácach na výstavbe požiarnej zbrojnice sa dňa 5. júna tragicky zabil občan Kyba Ján. Pracoval na vonkajšej omietke a nešťastnou náhodou spadol na zem len z dvojmetrovej výšky z lešenia.

1965 : Požiarnici nezaostávali v aktivite. Tradične patria medzi najaktívnejších. Boli taký i v tomto roku. Svedčia o tom dve zlaté a jedna strieborná medaily za víťazné umiestnenia na prvých a druhom mieste v okresnej súťaži. Požiarnici nezabudli ani na kultúru, navštívili a zahrali divadelnú hru Pytlákovu ženu.

1969 Požiar: Ďalším nešťastím v tomto roku bol požiar, ktorý vznikol v kostole a narobil škody asi za 100 000,- Kč.

1971 Požiare: Pre obec bude rok 1971 pamätný. Vyskytli sa v ňom tri požiare. Dňa 22. marca o 18 hodine vypukol požiar v Pohorelskej Maši na stanici. Zhorela strecha na hospodárskej budove a voz sena. Požiar založili trojročné deti. Požiarnici z Omnie veľmi rýchle zasiahli. O 15 minút od vzniku už boli v činnosti a požiar zlikvidovali. Druhý požiar presne o mesiac 22. apríla o 12.30 hodine vznikol u občana Syča Jána (Čaudera). Zachvátil hospodársku budovu. Požiar vznikol pravdepodobne od uskladneného nehaseného vápna. Požiarnici z obce zasiahli už o 10 minút po jeho vypuknutí. Občania tiež pomáhali hasiť vodou z vedier. Na pomoc prišli i požiarnici z Omnie, ktorí tiež účinne zasiahli a požiar pomohli zlikvidovať.

Tretí požiar bol v noci zo 14. na 15. júna 1971 o 1.30 hodine. Vznikol na hornom konci a zhoreli tri stodoly. Veľmi rýchle sa rozširoval. Požiarnici mali sťažené podmienky, lebo vodu museli ťahať až z potoka. Na jeho likvidácii sa zúčastnili i požiarnici z Omnie, Sigmy, Helpy a Brezna. Zhorené stodoly patrili Hazákovi Jozefovi a Čaplickému Jozefovi (Pompurovi).

VO VÍRE ČASU - PAMIATKA NA NAŠICH ZOSNULÝCH

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá, reg. č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2022/11, ročník XVIII., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349/6, 976 69 Pohorelá, 048/6196102, obec@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka 10. dňa v mesiaci. Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: OÚ Pohorelá. Vydáva: Obecný úrad v Pohorele. Zapožičané fotografie a dokumenty vraciame. Fotografie zverejňujeme postupne.